

Valet 2026: Trygghet genom kunskap och långsiktighet

Sverige behöver fler poliser – med rätt förutsättningar att klara hela uppdraget på bästa sätt. Inför valet 2026 driver Polisförbundet satsningar på kompetens, erfarenhet och på att stärka det förebyggande arbetet.

Trygghet är en grundläggande rättighet som inte längre är självklar. Sverige befinner sig i en tid där brottsligheten förändrats och blivit både mer komplex och hänsynslös. Kraven växer på polisen att vara mer närvarande, mer effektiv och att utreda fler brott. Kraven är rättmätiga, men för att de ska kunna uppfyllas behövs rätt förutsättningar. Därför behöver valet 2026 handla om både polisiär kompetens och om en bättre balans mellan samhällets repressiva och brottsförebyggande arbete.

FLER ERFARNA POLISER OCH KUNSKAPSÖVERFÖRING – NYCKELN TILL TRYGGHET

Poliskåren behöver växa och den politiska samsynen om det är viktig. Men för att nya poliser ska skolas in i yrket utan att viktiga kunskaper och förmågor tappas bort krävs en balans mellan nya och erfarna poliser.

För en bättre balans mellan nyutbildade och erfarna vill Polisförbundet att Polismyndigheten:

- **Ökar möjligheterna till karriärväxling:** Fler erfarna poliser kan förmås att stanna i yrket om attraktiviteten ökar. För det krävs fler utvecklingsmöjligheter i form av karriärväxling – inklusive nödvändig fort- och vidareutbildning. För återgång från inre till yttre behöver tjänster som går att kombinera med familjeliv tillhandahållas i mer organiserad form.
- **Satsar mer på äldre poliser:** Fler äldre kan förmås att stanna längre i yrket genom sådant som förändrade uppdrag, exempelvis utredning eller brottsförebyggande, samt anpassade arbetstider.

För en bättre balans mellan nyutbildade och erfarna vill Polisförbundet att regeringen:

- **Utredar ökad förmåga genom mångfald:** Polisförbundets medlemmar framhåller att språkkunskaper och kulturell kompetens är avgörande för framgång i våra mest brottsutsatta områden. I vissa områden med hög brottslighet har dock boende svårare att uppfylla säkerhetskraven för att bli polis, bland annat på grund av att de känner någon som är kriminell. Polisen behöver därför arbeta för en ökad

mångfald, utan att kompromissa med de säkerhetskrav som yrket ställer. Hur detta ska genomföras i praktiken kräver en grundlig genomlysning.

- **Gör en långsiktig överenskommelse om polistillväxt:** Denna överenskommelse ska säkra en fortsatt polistillväxt i en takt som värnar den polisunika erfarenheten och som inte överanstränger polisorganisationen.

Fakta: Polistillväxt och erfarenhet

- Antalet poliser i åldern 18–29 år har ökat med 214 procent mellan 2015 och slutet av 2025.
- Antalet poliser i åldern 30–44 år har ökat med 61 procent under samma period.
- Balansen mellan erfarna poliser som ska utbilda och handleda nya är rubbad.

Källa: Polismyndigheten

BREDDADE KUNSKAPER OCH FÖRMÅGOR – MÖTER UTMANINGARNA

Med en förändrad brottslighet har kraven på poliskåren ökat. Polisförbundets medlemmar lyfter i Novus-undersökningar vikten av ännu fler kompetenser för att på bästa sätt kunna hantera både förändrade och nya utmaningar. Men polisutbildningarna får allt svårare att hinna utbilda i allt som yrket kräver. Polismyndigheten ligger efter med fort- och vidareutbildningar samtidigt som poliser och deras unika kompetens är en bristvara i både inre och yttre tjänst.

För en nödvändig utveckling av polisiära kompetenser och förmågor vill Polisförbundet att regeringen:

- **Förlänger polisutbildningen.** Regeringen behöver höja polisens förmåga och utveckla den polisiära kompetensen genom att uppgradera polisutbildningen med en extra termin.
- **Satsar på fort- och vidareutbildning.** Regeringen behöver tillse att det finns erforderligt med resurser för polisiär fort- och vidareutbildning för poliser inom universitet och högskolor.
- **Stärker den praktiska polisforskningen** på högskolor och universitet för att understödja ett mer kvalitativt och effektivt polisarbete och samtidigt bättre ta tillvara polisens kunskaper och erfarenheter.

För en nödvändig utveckling av polisiära kompetenser och förmågor vill Polisförbundet att polismyndigheterna:

- **Genomför strategisk och individanpassad kompetensutveckling** för poliser för att möta de behov som verksamheterna och enskilda poliser har i sina funktioner.
- **Kontinuerligt inventerar och analyserar behövlig kompetens** för att möta de behov verksamheterna har för att kunna utföra sitt uppdrag i en föränderlig omvärld.

BROTTSFÖREBYGGANDE ARBETE – SATSA PÅ ATT BROTTEN ALDRIG INTRÄFFAR

En del i den förändrade brottsligheten är att både offer och gärningspersoner allt oftare är barn. Att bättre kunna förhindra att brott begås är en vinst för hela samhället – en vinst som är än tydligare när barn är inblandade. Att investera mer i brottsförebyggande arbete är viktigt för att skydda mot skada och lidande. Det är också en investering som skyddar mot höga framtida kostnader för brott.

För en bättre balans mellan repressivt och brottsförebyggande arbete vill Polisförbundet att regeringen:

- **Kompletterar synen på resultatmått och resursfördelning.** Regeringen behöver använda mått som visar på effekten av proaktivt arbete som bedrivs av polisen och andra samhällsaktörer. Sådana mått tydliggör vilka samhällsekonomiska satsningar som betalar sig på sikt. Exempel kan vara:
 - **Social return on investment (SROI)** – ett mått som visar hur mycket samhället får tillbaka i uteblivna direkta kostnader för rättsväsende, sjukvård, kriminalvård med mera, samt i uteblivna indirekta sociala, hälsomässiga och otrygghetskostnader, för varje satsad krona på brottsförebyggande.
 - **Brottsskadeindex** – mäter hur mycket skada ett brott orsakar i samhället, både för individer och för samhället i stort. Kan användas för att mäta samhällsskadorna av brottsligheten och för att följa hur de utvecklas över tid.

Fakta: Kostnaden för brottslighet

- En gängkriminell kostar samhället cirka 30 miljoner kronor under en 10–15-årsperiod.
- En skjutning med två skadade kostar 75 miljoner kronor.
- Att få en högstadielärov på rätt bana igen kostar 300 000 kronor – en investering som lönar sig både mänskligt och ekonomiskt.

Källor: Sveriges Radio: Prislappen för en kriminell, Aftonbladet: Gängvåldets kostnader, Umeå universitet: Skjutvapenvåldet riskerar att stå samhället dyrt

För en bättre balans mellan repressivt och brottsförebyggande arbete vill Polisförbundet att Polismyndigheten:

- **Prioriterar och fredar det brottsförebyggande arbetet:** Områdespoliser och kommunpoliser har bärande funktioner i det lokala, trygghetsskapande arbetet men har i vissa regioner bara möjlighet att lägga halva arbetstiden på relationsskapande och brottsförebyggande arbete.

Fakta: Brottsförebyggande arbete

- Områdespolisers fredade tid minskade med 7 procentenheter mellan 2022 och 2023.
- Under 2024 låg den fredade tiden totalt på cirka 50 procent
- 2025 hade den fredade tiden ökat något men ligger i flera polisregioner på under 50 procent

Källa: Polismyndighetens interna statistik

Vi kan skapa det samhälle som både poliser, politiker och allmänhet eftersträvar – ett tryggare och säkrare samhälle för oss alla. För att nå dit måste valet 2026 handla om att prioritera kampen mot brottsligheten genom långsiktiga satsningar på den polisiära kompetensen och på en bättre balans mellan repressivt och brottsförebyggande. Det är en kombination som bara brottsligheten förlorar på.